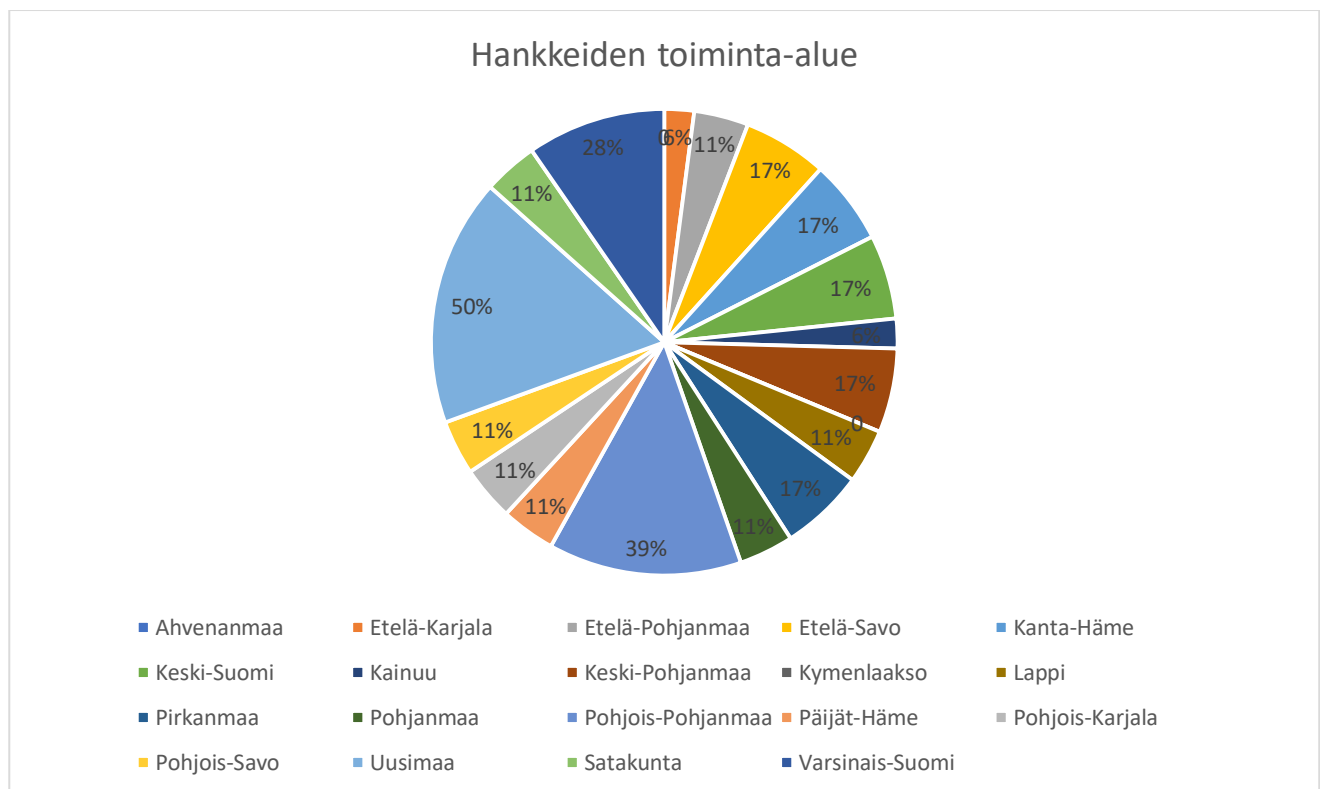

Sujuvat siirtymät -verkoston seurantakyselyn koonti, syksy 2019

Hankeverkoston ensimmäinen seurantakysely toteutettiin 11.11.-2.12.2019. Verkosto koostuu valtakunnallisista ja alueellisista hankkeista. Kysely lähetettiin verkoston hankkeille, jotka olivat käynnissä kyselyn lähettämisaikana sekä hankkeille, joiden päättymisestä oli alle puoli vuotta. Näin ollen kysely lähetettiin 51 hankkeelle, joista 19 on valtakunnallisia ja 32 alueellisia hankkeita. Kyselyn tavoitteena on kerätä tietoa hankkeiden tavoitteista ja toteutumistilanteesta. Kysely toteutetaan puolivuositain ja seuraava kysely tehdään kevään 2020 aikana. Vastauksia saatiin yhteensä 18 hankkeelta kyselyn vastausprosentin ollessa 35,3 %. Valtakunnallisista hankkeista vastasi 39 % ja alueellisista hankkeista 61 %.

Eniten hanketoimintaa on Uudellamaalla. Suurin osa hankkeista on Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen rahoittamia:

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

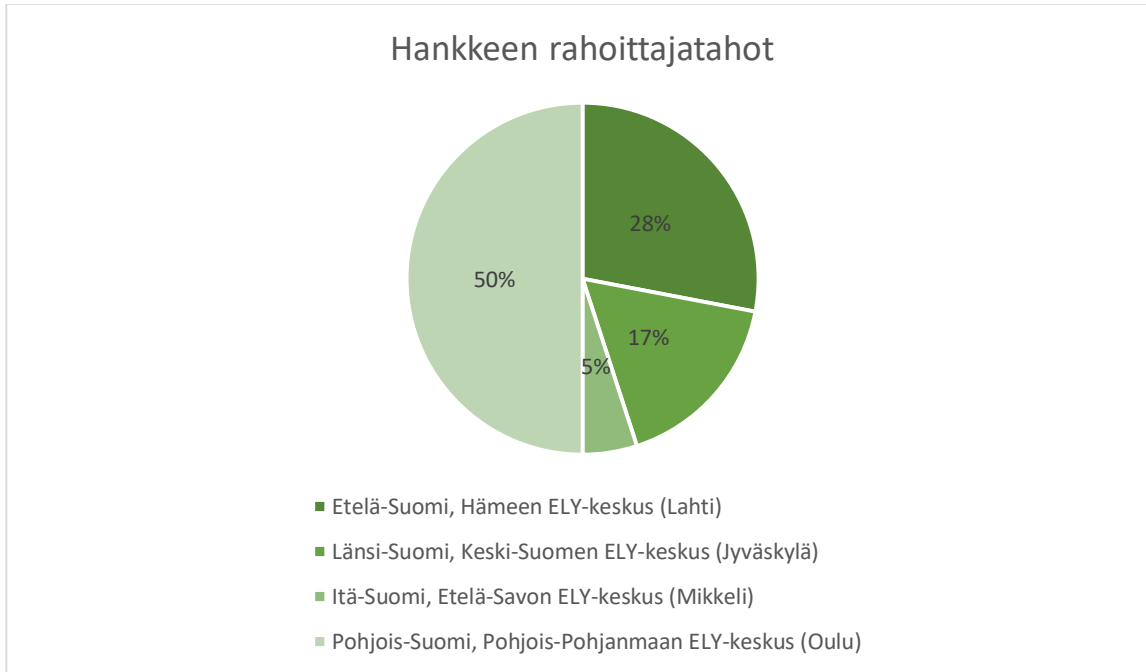
Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Hankkeiden tavoitteet ja toteuttamistilanne

Hankkeiden keskeistä tehtävää kysyttäessä neljä hanketta (22 %) ilmoitti kehitettävänsä opintonsa keskeyttäneiden tai koulutusalaan tai koulutuspaikkaa vaihtavien välitöntä poluttamista eteenpäin. Kolme hanketta (17 %) ilmoitti kehitettävänsä toisen asteen ammatillisen koulutuksen toimintamalleja ja pedagogisia ratkaisuja (ml. osaamisen tunnustaminen), joilla mahdollistetaan opiskelijoiden sujuva siirtyminen uuteen koulutukseen alan- tai paikkakunnanvaihtotilanteissa sekä koulutuksen järjestäjien omien organisaatioiden sisällä että erityisesti koulutuksen järjestäjien välillä. Kymmenen hanketta (56 %) kehittää palveluita, toimintamalleja ja pedagogisia ratkaisuja, joilla edistetään koulutuksessa aliedustettujen ryhmien siirtymistä koulutuksesta toiseen ja koulutuksesta työhön sekä tuetaan ammatillisen koulutuksen loppuun saattamista joustavien ja yksilöllisten opintopolkujen avulla. Neljä hanketta (22 %) ilmoitti kehitettävänsä palveluita, toimintamalleja ja pedagogisia ratkaisuja, joilla nopeutetaan toiselta asteelta korkeakouluopintoihin siirtymistä joustavien ja yksilöllisten opintopolkujen avulla. Kolme hanketta (17 %) kehittää koulutuksen järjestäjien yhteistyötä, toimintaprosesseja ja toimintatapoja sekä työnjakoa henkilökohtaisten osaamisen kehittämissuunnitelmien (HOKS, E-HOKS) käyttöönottamiseksi ja sujuvissa siirtymissä hyödyntämiseksi. Yhdessä hankkeessa (6 %) pilotoidaan ja kokeillaan ESR-hankkeissa kehitettyjä erilaisia sujuvia siirtymiä mahdollistavia ratkaisuja toimintamallien toimivuuden testaamiseksi ja laajan valtakunnallisen käyttöönoton edellytysten selvittämiseksi. Kahdessa

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

sakur

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

hankkeessa (11 %) keskitytään sujuvien siirtymien kehittämiseen muilla kuin yllä mainituin keinoin. Näitä keinoja ovat osallistuvien oppilaitosten opiskelijoiden työllistymisen varmistaminen ja nopeuttaminen uraohjausta parantamalla sekä ammatillisen koulutuksen toimintamallien, pedagogisten ratkaisujen ja digitaalisten palvelujen kehittäminen opiskelijoiden työnhaun ja työllistymisen edistämiseksi.

Valtakunnallisten hankkeiden tavoiteltavia konkreettisia tavoitteita ja tavoiteltavia tuloksia:

- Kehittää ammatillisten oppilaitosten toimintaa sekä opetus-, ohjaus- ja muun henkilöstön valmiuksia ja osaamista siten, että varhaisen tunnistamisen ja puuttumisen keinoin varmistetaan, että opiskelija saa oikea-aikaista ja kohdennettua tukea. Varhaisen puuttumisen toimintamallit (mm. digitaalinen palvelutarpeen arviointiväline) ja niiden vaikuttavuuden arviointi. Tuloksia raportoidaan siten, että kehitetyt ratkaisut ovat helposti sovellettavissa eri oppilaitoksissa.

Ammatillisten oppilaitosten henkilöstön osaaminen on lisääntynyt siten, että he tunnistavat opiskelijan tilanteeseen vaikuttavia tekijöitä kokonaisvaltaisesti. Opettajat ja muu henkilöstö osaavat toimia tilanteissa, joissa opiskelijalla on opiskelukykyyn ja oppimiseen tai yleiseen toimintakykyyn liittyviä ongelmia. He ovat tietoisia, mitä toimijuudella tarkoitetaan ja miten sen puuttuminen näyttäytyy opiskelijan elämässä. Heillä on valmiudet, osaamista ja työkaluja suunnitella ja tarjota opiskelijan tarvitsemaa tukea sekä yksilöllisinä palveluina että yleisesti opetuksessa ja ohjauksessa (opetus- ja ohjausmenetelmien parantuminen).

-Rakentaa monialaisessa yhteistyössä uudenlaista oppilaitosten toimintakulttuuria kohtaamaan nuorten tarpeet yksilöllisesti. Niin ikään tavoitteena on kehittää ja juurruttaa valtakunnallinen toimintamalli oppilaitoksille pudokkuuden ehkäisyyn ja opintojen läpäisyn tehostamiseen, mikä tukee sujuvien siirtymien toteutumista toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa. Toteutetaan nykyistä strukturoidumpaa tukea koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle jäämisen riskissä oleville tai jo ulkopuolelle jääneille nuorille pilottien kautta.

Oppilaitoksille on syntynyt toimintamalli, jolla keskeyttämisiä ja negatiivisia eroja voidaan ehkäistä ja jatkopoluille etenemistä tukea. Henkilöstön osaaminen pudokkuuden ehkäisemisessä on lisääntynyt ja toimintaan osallistuneiden nuorten koettu hyvinvointi on parantunut osallistumisen aikana ja seurantajaksolla. Toimintamallien vaikutukset on pystytty osoittamaan hankkeessa käytettävissä olevilla mittareilla.

-Kehittää monipuolisia ja asiantuntevia palveluja ja ohjauksen menetelmiä erityistä ja vaativaa erityistä tukea opinnoissaan tarvitsevien asiakkaiden ammatillisen koulutuksen hakeutumisvaiheeseen. Vahvistetaan nivelvaiheen asiantuntijaverkoston ja koulutusorganisaatioiden osaamista ja yhteistyötä erityistä ja vaativaa erityistä tukea opinnoissaan tarvitsevien asiakkaiden koulutukseen ohjaamisessa. Jalkautetaan ohjauksen menetelmiä jo hankkeen aikana testaamalla ja jatkokehittämällä ohjausmenetelmä alueellisten yhteistyöfoorumien koordinoimana.

On kehitetty vaativan erityisen tuen asiakkaiden hakeutumisvaiheen palveluja, kuten Nivelvaiheen opotoiminta, AmisTET, Vertaisryhmätoiminta, Koulutuskokeilut ja maahanmuuttajataustaisten henkilöiden

ohjauspalvelujen työkalupakki. On toteutettu tähän mennessä n. 20 asiantuntijakoulutusta teemana ”Vaativa erityinen tuki ja tuen tarpeen tunnistaminen ICF-viitekehyksessä” sekä ”Vaativan erityisen tuen hakijan kohtaaminen ja voimavarakeskeinen ohjaaminen”. Tuloksena on syntynyt alueellisten yhteistyöfoorumien aktiivinen toiminta Helsingissä, Jyväskylässä, Mikkelissä, Kuopiossa, Oulussa ja Rovaniemellä. Kaikilla yhteistyöfoorumeilla on menossa ohjausvaiheen pilotteja, kuten vertaisryhmätoiminnan pilotit (Oulu ja Rovaniemi), nivelvaiheen opotoiminta (Oulu, Kuopio, Jyväskylä ja Helsinki).

-Yhteistyössä koulutuksen järjestäjien kanssa luoda ja pilotoida siirtymävaiheen toimintamalleja perusasteelta toiselle ja kolmannelle asteelle sekä hyödyntää ja jatkokehittää nykyisiä kansallisia siirtymävaiheen malleja ja palveluita.

On kehitetty ja toteutettu koulutuspolkupilotteja toiselta asteelta korkea-asteelle, dokumentoitu kokemuksia ja jatkokehitetty malleja. On pilotoitu malleja osaamisen tunnustamiseen ja koulutuspolkujen toteuttamiseen. Koulutuksen kehittämiseksi työskentelevien sidosryhmien yhteistyötä on syvennetty.

-Tavoitteena työpaketit 1-3:

Työpaketti 1: Ammatillisen toisen asteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen yhteistyön kehittäminen

Työpaketti 2: Yksilölliset joustavat opintopolut kohti korkea-astetta

Työpaketti 3: Kielten oppimisen polkuopintomallit

Alueellisten pilotointien kautta on tuotettu useita valtakunnallisesti hyödynnettäviksi suositeltavia sujuvan siirtymän malleja. Mallit on esitelty NOPSAppaassa. Tuotettu uraohjauksen valmennusohjelma ja uraohjausosaajan osaamismerkki. Alueellisten pilotointien kautta on tuotettu valtakunnallisesti hyödynnettäviksi suositeltavia malleja siirtymän sujuvoittamiseksi kielten oppimisen osalta. Mallit on esitelty NOPSAppaassa sekä Arjen arkki Menetelmäpankissa (hakusana: NOPSAppa)

-Ohjauksellinen HOKS-prosessi, yksilöllisten opintopolkujen käytänteiden kehittäminen. Tavoitteena mallintaa joustavaa aloittamisvaihetta tukevia opintoja opinnollistaen jatkuvaa hakua ja joustavampaa sisäänottoa. Henkilökunnan ohjausosaamisen vahvistaminen HOKS:n laadinnassa ja toteuttamisessa.

Tuloksena Ohjauksellisen HOKS-prosessin ja henkilökohtaistamisen käytännön toimintamalli, jolloin voidaan tarjota paremmin yksilöllisiä, monipuolisia opintopolkuja. Keskeyttämishan alla olevien opiskelijoiden ohjauksen mallintaminen. Ohjauksellinen ja opinnollistettu jatkuvan haun malli, jossa käytetään tarpeenmukaisesti orientoivia opintoja joustavassa sisäänotossa. Koulutukseen hakeutumisen ohjaaminen on kehittynyt, muun muassa yksilöllinen koulutukseen tutustumismalli on aktiivisessa käytössä. Minustako Amis / Kohti amista -kokonaisuudet tukevat hakeutumista ja oikeaa alavalintaa. Opetus- ja ohjaushenkilöstön ohjausosaaminen ja henkilökohtaistamisosaaminen ovat vahvistuneet, jolloin pystytään suunnittelemaan yksilöllisempiä opintopolkuja.

-Tehdään näkyväksi osaamisalojen ja -alueiden uudennaisia yhdistelmiä sekä osaamisen, koulutuksen ja työn välisiä yhteyksiä. Kehitetään opintojen aikaista uraohjausta, osaamisidentiteetin rakentumista sekä

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSYSTEMEN

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

jatko-opintoihin ja työelämään siirtymistä koulutusasteiden yhteistyönä. Tuetaan uusien opiskelijalähtöisten ja osaamisidentiteettiä tukevien toimintatapojen ja -kulttuurien vakiintumista oppilaitoksiin.

Tuloksena oppilaitoksille: toimintamalli, jolla osaamisidentiteetin kehittymistä tuetaan opintojen alkuvaiheesta lähtien, jatkokoulutusvalintaan ja työelämään siirtymiseen saakka.

Tuloksena opiskelijalle: aktiivisuutta tukevia työkaluja ja valmennusta itseohjautuvaan opinto- ja urapolkujen luomiseen ja osaamisidentiteetin rakentamiseen.

Tuloksena opettajille ja ohjaajille: testatut ja arvioidut työkalut ja toimintamallit kansalliseen käyttöön sekä koulutusta toimintakulttuurin muuttamiseen.

Sampo + Osaamismatka + Osaamisidentiteetti

Sampo-ohjaussivuston tehtävät, joita ohjaajat ja opettajat on koulutettu käyttämään osana opiskelu- ja urasuunnitteluvalmiuksien opetusta.

Tutkimusjulkaisut sekä opettajien ja ohjaajien kouluttaminen näistä kaikista.

Alueellisten hankkeiden tavoiteltavia konkreettisia tavoitteita ja tavoiteltavia tuloksia:

-Haetaan ratkaisua koulutuksellisesti aliedustettujen ryhmien osaamisen lisäämiseksi, ammattitaidon hankkimiseksi sekä työllistymismahdollisuuksien parantamiseksi. Mix-paja ja metallipaja Pietarsaareen nuorisotalon yhteyteen. Erityisopettaja ohjaa keskeyttämisvaarassa olevia opiskelijoita heidän kotipaikkakunnallaan tarjoten laaja-alaista elämänhallinnan tukea.

-Tuetaan opiskelijoita työpaikalla tapahtuvan oppimisen yhteydessä. Osa opiskelijoista tarvitsee entistä enemmän rinnalla kulkijaa, poluttajaa ja yksilöllisten polkujen ohjaajaa. Resursoidaan opettajien työelämäjaksoihin, opettajat ovat lähteneet yhdessä tuen tarpeessa olevien opiskelijoiden kanssa yrityksiin viikon mittaisille jaksoille työelämävalmennuksen näkökulmasta. Kokemus on ollut hyvä.

- Pilotoidaan uusia toimintamalleja nuorten ja aikuisten koulutuksen yhteen saattamiseksi. Kartoitetaan asiakkaan lähtötilannetta ja kiinnostuksen kohteita. Selvitetään tarjolla olevia koulutusmahdollisuuksia ja niiden räätälöintiä asiakkaan tarpeen mukaisella tavalla. Jalkautetaan palvelu sinne missä asiakkaat ovat.

-Vaativaa erityistä tukea tarvitseville ammattiopiston opiskelijoille kehitetään tukevia koulutuspolkuja yhdessä erityisammattiopiston kanssa. Kehitetään matalan kynnyksen ryhmämuotoinen palvelu tukea tarvitseville nuorille ja muille NEET-tyyppisille nuorille, mukana voi olla Kokkotyö-säätiön, Luovin, Kpedun ja etsivän nuorisotyön nuoria. Kehitetään jalkautuvaa ohjausta työ- ja koulutustulkkausten muodossa.

-Kehitetään Telakka-toimintamalli vaativaa erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille. Hankkeessa on tarkoitus pilotoida Luovin opiskelijoiden mahdollisuutta opiskella Keski-Pohjanmaan ammattiopiston perustutkintojen osatutkintoja tai koko tutkintoja. Opiskelijasta Luovi saa valtiosuuden ja korvaisi

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSYSTEMEN

saku

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

ammattiopistolle opiskelijapäivistä koituvia kuluja. Hankkeessa kehitetään ja pilotoidaan Keski-Pohjanmaan ammattiopiston ja Luovin kanssa pedagoginen yhteistyömalli, jossa erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden osaamisen hankkiminen suunnitellaan ja toteutetaan KPEDUn tutkintotarjontaa ja oppimisympäristöjä hyödyntäen. Suunnitellaan yhteistyömalliin liittyvät pedagogiset ratkaisut, ohjauskäytänteet ja toimintamallien kehittäminen sekä työnjako. Tavoitteena on kehittää yhteistyömalli, jota voidaan toteuttaa koulutuksen järjestäjien perusrahoituksella hankkeen päättymisen jälkeen. Hankkeen toimesta resursoidaan Luovin kehittäjiä sekä ammattiopiston opettajien resurssia mallintamiseen ja prosessin kuvaamiseen sekä kehittämiseen. Telakka-toimintamallin piirissä olevia nuoria voidaan ohjata myös koulutus- ja työelämätulkin palveluihin sekä telakkapajalle, mikäli opinnot eivät suju. Telakka-pajalta voidaan ohjata nuoria myös Telakka-toimintamalliin.

Tavoitteena on nuorten syrjäytymisen ja väliinpuotoamisen ehkäisy. Kunkin organisaation asiakkaita varten pilotoidaan yhteinen telakkapaja, jossa on tarjolla ohjaava työntekijä Luotsi, joka auttaa asiakkaita löytämään uusia joustavia ratkaisuja kiinnittymään jatkossa osaksi yhteiskunnan rakenteita ja osallisuutta. Tämä on myös uusi toimintamalli kokonaisvaltaiseen tukeen, johon nykyinen pajaympäristö ei perustoiminnallaan kykene. Jakson alussa kartoitetaan tuen tarve ja suoritetaan arviointi sekä laaditaan suunnitelma tuen tarpeesta ja toteuttamistavasta tuki voi olla pienryhmäohjausta tai itsenäistä työskentelyä. Käsiteltäviä teemoja voivat olla oman toiminnan ohjaus, motivaation ylläpito, taloustaidot sekä mielenterveyden tukemiseen liittyvät taidot. Päämääränä on myös vahvistaa osallistujien olemassa olevia voimavaroja ja osaamista, parantaa sosiaalista toimintakykyä polulla kohti koulutusta tai työelämää.

- Tuloksena koulutustulkkkaus. Kokkotyö-säätiön valmentautujien joukossa on nuoria, jotka tarvitsevat tehostettua yksilöllistä ohjausta, koulutustulkkkausta, tukea ja rinnalla kulkemista eri mahdollisuuksien ja vaihtoehtojen avaamiseksi, jotta he voivat löytää itselleen soveltuvia koulutus- ja työllistymispolkuja jatkossa.

-Tuloksena työelämätulkkkaus. Ammattiopistosta valmistuvien tukea tarvitsevia opiskelijoita autetaan etsimään ja löytämään työpaikkoja ja perehtymään työhön ja pysymään työssä. Mallissa huomioidaan työllistymisen jälkeinen ohjaus työpaikalla ja hankkeessa tuetaan työnantajia työllistymistä tukevien mallien ja kokeilujen käyttöönotossa.

- Ammatillisen koulutuksen henkilöstön moniammatilliseen yhteistyöhön perustuvien toimintamallien luominen tuen tarpeen tunnistamiseen, siihen puuttumiseen ja palveluohjaukseen.

-Perusopetuksen ja ammattiopisto Varian yhteistyö oikealle alalle hakeutumisen edistämiseksi ja ammatillisen koulutuksen tekemiseksi tutuksi perusopetuksen oppilaille.

-Opettajien, opiskeluhuollon ja erityisnuorisotyöntekijöiden yhteistyön mallintaminen opiskelijoiden tukemiseksi ja selkeiden ohjeiden tuottaminen työn tueksi.

-Erityisnuorisotyön työnkuva on mallinnettu oppilaitosympäristössä; Vapaa-ajantoimintojen tuominen oppilaitosympäristöön opiskeluhuvinvoinnin parantamiseksi.

-Itsetunnon kohottaminen, jatkopolun selkiytyminen, työelämätaitojen parantaminen

- Dialogi TE-toimiston ja oppilaitoksen välillä; hankkeen asiakkaiden työelämätaitojen ja opiskelutaitojen parantaminen; asiakkaiden työllistyminen tai ammatillisiin opintoihin siirtyminen
- Kehittää oppilaitosten ja yhteistyöverkostoissa toimiva uraohjausjärjestelmä sekä jatkokehittämisen malli; Kehittää palvelumalli ja palvelupaketti, jolla tuetaan erityistä tukea tarvitsevan opiskelijan valmistumisen jälkeistä työelämää; Parantaa yhteistyötä oppilaitosten ja työelämän välillä
- Oppilaitoksissa toimivat uraohjausjärjestelmät; Oppilaitosten tuottama palvelumalli ja palvelupaketti, jolla tuetaan erityistä tukea tarvitsevan opiskelijan valmistumisen jälkeistä työllistymisprosessia; Toimiva yhteistyömalli yritysten ja vuokratyöyritysten kanssa.
- Antaa toisen asteen ammatillisen koulutuksen opetus- ja ohjaushenkilöstölle paremmat valmiudet tarjota opiskelijan henkilökohtaisten tavoitteiden ja taitojen mukaista uraohjausta koko opintojen ajan.
- Toisen asteen ammatillisten opiskelijoiden työelämävalmiuksien ja -taitojen parantuminen, opinnoista eroamisen vähentyminen sekä nuorten työllisyyden paraneminen.
- Uraohjauksen mallintaminen toisen asteen ammatilliseen koulutukseen Päijät-Hämeessä (uraohjauksen malli); Uraohjausvalmennukset + uraohjauksen tukimateriaali osallistuvien oppilaitosten henkilöstölle; Uraohjaustoimet ammatillisille opiskelijoille (mm. Opiskelu- ja urasuunnitteluvalmiudet -opinnon toteutus, työelämän ja opiskelijoiden yhteiset päivät)
- Matalan kynnyksen toimintamallin kehittäminen haastavassa elämäntilanteessa olevien nuorten koulutukseen pääsyn helpottamiseksi ja nopeuttamiseksi. Tähän liittyen mm. yksilöllisen tuen ja ryhmätoiminnan järjestäminen kohderyhmän nuorille.
- Kehittää nuorta tukevien muiden palveluiden ja oppilaitosten välistä yhteistyötä. Mm. yhteistyö SDO:n Valma-opetuksen kanssa, sekä ODL Säätöön Startti kuntouttavan työtoiminnan kanssa.
- Kehittää nuorten kanssa oman osaamisen tunnistamisen ja dokumentoinnin keinoja digitaalisia ohjelmistoja hyödyntäen.
- Yksilöllistä tukea ja ryhmätoimintaa on järjestetty. Nuorten osallisuuden kokemukset, toimintakyky ja elämänhallinta ovat vahvistuneet, minkä johdosta nuorten pääsyedellytykset kohti koulutusta ovat lisääntyneet.
- VarmaStartti-palvelupolku on rakennettu ja mallinnettu yhteistyössä nuorta tukevien muiden toimijoiden kanssa. Hankkeen aikana kerättyjen kokemusten ja palautteen perusteella palvelupolun vaikuttavuutta on selvitetty. Nuorten tietotaito oman osaamisen tunnistamisen merkityksestä ja keinoista on lisääntynyt.
- Loppuvaiheen opintojen sujuvuuden tuki; Opiskelijoiden ja vastavalmistuneiden työllistymisen tuki; Työelämän edustajien kulttuurisensitiivisyyden ja monikulttuurisuusosaamisen vahvistaminen.
- Opintoja on sujuvoitettu tukipajoissa, joissa annettu opiskelijälähtöistä tukea, esim. suomen kieleen ja opinnäytetöihin. Yksilöllistä tukea ja ohjausta on annettu tarpeen mukaan. On autettu loppuvaiheen harjoitteluissa/työssäoppimispaikoilla. Mentorointiin, vertaistukeen ja ryhmätyöskentelyyn on panostettu.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSYSTEMEN

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

-Opiskelijoille on tiedotettu verkostoitumismahdollisuuksista ja hankkeessa on myös järjestetty niitä itse. Opiskelijoille annettu monipuolisesti tukea työnhakuprosessiin, työnhausta, CV:stä, hissipuheesta verkostoitumiseen ja työpaikkojen löytämiseen. Opiskelijoita on tsemppattu ja esitelty positiivisia esimerkkejä.

-Työelämän edustajien kulttuurisensitiivisyyttä, ohjaus- ja monikulttuurisuusosaamista on vahvistettu järjestämällä useita koulutuksia. Näihin on ilmoittautunut yli 300 henkilöä.

- Edistetään maahanmuuttajien osallisuutta ja koulutuksellista tasa-arvoa parantamalla heidän mahdollisuuttaan päästä korkeakoulutukseen; Parannetaan työelämässä toimivien ohjaajien valmiuksia maahanmuuttajien ohjaamiseen ja suomen kielen tukemiseen.

-Suunniteltiin AMK-pajan toteutusmalli ja pajoissa opiskeli 75 hankeopiskelijaa tutustuen AMK-opintoihin ja tehden samalla sosiaali- tai terveysalan kurssin tai kurseja. Opiskeluvalmiudet ja oppijaminäkuva vahvistuivat. AMK-pajojen opiskelijoista 56 haki opiskelemaan Diakin Helsingin-kampuksen erillishauissa sairaanhoitajaksi tai sosionomiksi. Erillishauissa opiskelemaan pääsi 15 hankeopiskelijaa ja myös 20 muuta maahanmuuttajaa, joita hanke myös tukee opiskelujen alkupuolella. Entisiä hankeopiskelijoita opiskelee myös Diakin avoimessa AMK:ssa.

-Laadittiin ohjausmateriaaleja maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden harjoitteluita tukemaan: työpaikkaohjaajalle ja opiskelijalle on omat työkirjansa, jotka tukevat toisiaan. Työpaikkaohjaajalle on myös laadittu työpaikkaohjaajan opas ammatillisen kehittymisen tueksi.

-Kehittää toisen asteen koulutuksen malleja tai polkuja, joilla ehkäistään keskeyttämisiä ja tuetaan opiskelijoiden hyvinvointia, osallisuutta, opinto- ja työkykyä sekä opinnoissa etenemistä; Rakentaa työelämäyhteistyön malleja tukemaan työllistymistä; Kehittää toisen asteen opintojen alkuvaiheessa oppimisen tukea erityisesti digitaalisuuden ja yto-aineiden näkökulmasta

-Tuumasta töihin- työllistymistä edistävä, opiskelijalähtöinen ohjauksellinen koulutusmalli, joka jää koulutuksen ja työelämän käyttöön; Opiskelijoiden osaaminen (hyvinvointi, osallisuus, opiskelu- ja työkyky) vahvistuu, yksilö saa suoritettua ammatillisen tutkinnon ja työllistyminen helpottuu; Motivaatio paranee opinnoissa, erityisesti digitaalisuudessa ja yto-aineissa, keskeyttämiset vähenevät.

- Edistää ammattiin valmistuvien opiskelijoiden työnhakua ja työllistymistä; Parantaa oppilaitoksen valmiuksia ohjata opiskelijoita urasuunnittelussa ja työnhaussa; Parantaa opiskelijoiden työllistymistä ammatillisten oppilaitosten ja työelämän yhteistyötä tiivistämällä

-Osaajia työelämään verkko-oppimisympäristö, joka lisää opiskelijoiden työnhakuvalmiuksia; Ammatillinen opettaja urasuunnittelun ohjaajana -valmennusohjelma ja niiden jälkeiset työpajat oppilaitoksissa; Opiskelijoiden työnhakua edistävät sähköiset rekrytointikanavat

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

saku

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

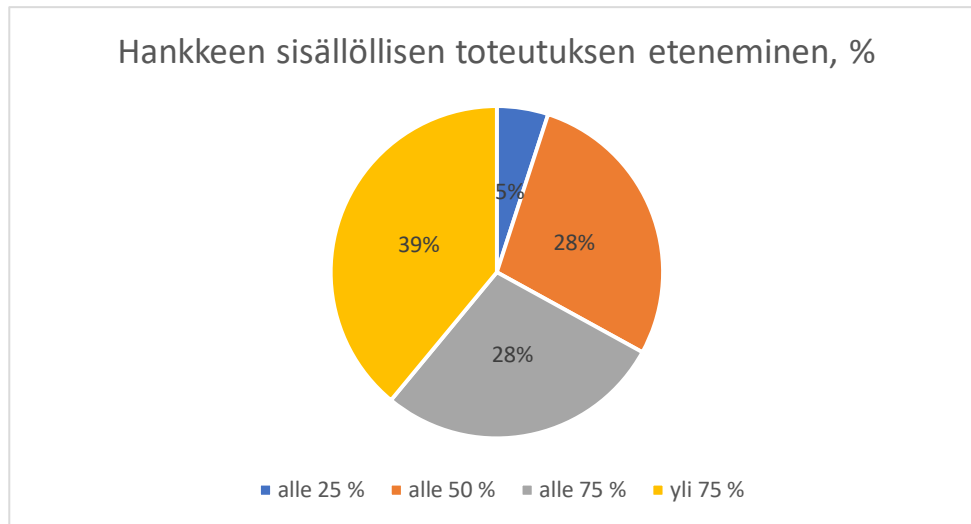
Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Hankkeiden toteuttamistilanne

Vastausten perusteella verkoston hankkeet ovat sisällöllisessä toteuttamisessa suhteessa hankesuunnitelman tavoitteisiin painottuneet toteuttamisessa yli puolen välin. Suurin osa vastanneista on toteuttanut hanketta yli 50 % sisällöllisten tavoitteiden osalta.

Pilotointi, tulokset ja tuotokset

Kyselyyn vastanneista kolme hanketta (17 %) ilmoitti, ettei tavoitteiden mukaisia tuloksia ole vielä lainkaan valmiina, mutta loput ovat saaneet valmiiksi jo yhden tai useamman tavoitteiden mukaisista tuotoksista. Hankkeissa kehitettäviä toimintamalleja on pilotoitu 94 prosentissa hankkeita, mikä tarkoittaa, että lähes kaikki hankkeet ovat edenneet jo konkreettisiin käytännön kokeiluihin. Pilotoinnin aloittaneista kaikki (100 %) olivat sitä mieltä, että pilotointi on onnistunut odotetusti. Suurin osa hankkeista on ottanut jo vähintään yhden hankkeen suunnitelman mukaisista päätuotoksista tai tuloksista käyttöön.

Valtakunnallisten hankkeiden toimia ja pilotointeja:

- Digitaalinen palvelutarpeen arviointiväline saatu valmiiksi pilotointia varten. Pilotioijat on koulutettu.
- Yhteiskehittäminen
- Asiantuntijakoulutukset
- Korkea-asteen opintopolkuihin ja opintoihin valmistautumisen pilotit
- Hanke päättyi 31.10.2019. Syksyllä keskityttiin juurrutukseen ja levitykseen. NOPSA-oppaasta julkaistiin laajennettu ja ajantasaistettu versio sekä englanninkielinen versio.

- HOKSin laadintaan liittyvien ohjeistuksien kehittäminen sekä siihen liittyvä palautteenotto sekä henkilökunnalta että opiskelijoilta. Palautteiden pohjalta tehty jatkokehittäminen, joustavan sisänoton mallinnuksen rakentaminen sekä käytännön kokemukset. Orientaatio-opintojen kehittäminen.

-Valmentamo-oppipajan pilotointi; Henkilökunnan ohjausosaamisen kehittämiseksi tehty hanketyö (HOKS-perehdytysohjelma; HOKS-tukihenkilökoulutukset sekä -malli)

- Olemme järjestäneet lisää opettajien ja ohjaajien koulutuksia (syksyn aikana n. 10), tuottaneet ohjaajakoulutusten materiaalipaketin sekä siitä englannin, ruotsin, ja selkokielliset versiot. Lisäksi olemme tuottaneet kaksi ohjaustyössä hyödynnettävää videota osamisidentiteetistä sekä osallistuneet eri seminaareihin ja konferensseihin (mm. Nuorisotutkimuksen, Kavatus-tieteen ja ammatillisen koulutuksen tutkimuspäivät). Hankkeen loppuseminaari pidettiin 30.11. eli myös se on viimeisen puolen vuoden aikainen toimenpide.

Alueellisten hankkeiden toimia ja pilotointeja:

- Mix-paja. Vakiinnuttaminen sille ja metallipajalle on vielä kesken. Kyseessä vaativaa erityistä tukea tarvitsevat opiskelijat ja selvitetään mm. Luovin mahdollisuutta jatkossa toteuttaa ko. toimintaa.

- Telakkatoimintamalli, telakkapaja ja työelämätulkkauksen ja koulutustulkkauksen.

- Malleja kehitetään ja pilotoidaan eri aloilla.

- Aktiivinen yhteistyö TE-työntekijöiden kanssa

- Forssassa FaiRekry ja uraohjausperjantai

- Hyriassa Tiituksen käyttöönotto sekä hakevan toiminnan uraohjaus +30 vuotiaalle

- Työelämäyhteistyön kehittäminen yhteistyössä opettajien kanssa (jalkautuminen yrityksiin)

- Tavastialla uraohjausperjantai ja työnantajien kanssa tehtävä yhteistyö

- Kiipulassa otettu käyttöön KiipURA (uraohjauspiste)

- Henkilöstön uraohjausvalmennusten suunnittelu ja käynnistäminen

- Yksilö- ja/tai ryhmätoimintaan yli 60 nuoren osallistuminen, 1. vuoden aikana noin 20 nuorta on edennyt konkreettisesti omalla opinto- tai työllisyyspolullaan eteenpäin.

- Merkittävimpiä ovat mielestäni yksittäisten ulkomaalais- ja romanitaustaisten opiskelijoiden valmistumiset ja työpaikan saannit.

- Ohjaajakoulutuksia toteutetaan parhaillaan ja opiskelijoita tuetaan harjoittelussa ohjausmateriaaleilla.

- Opiskelijan uraohjauksen prosessikuvaus

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSYSTEMEN

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

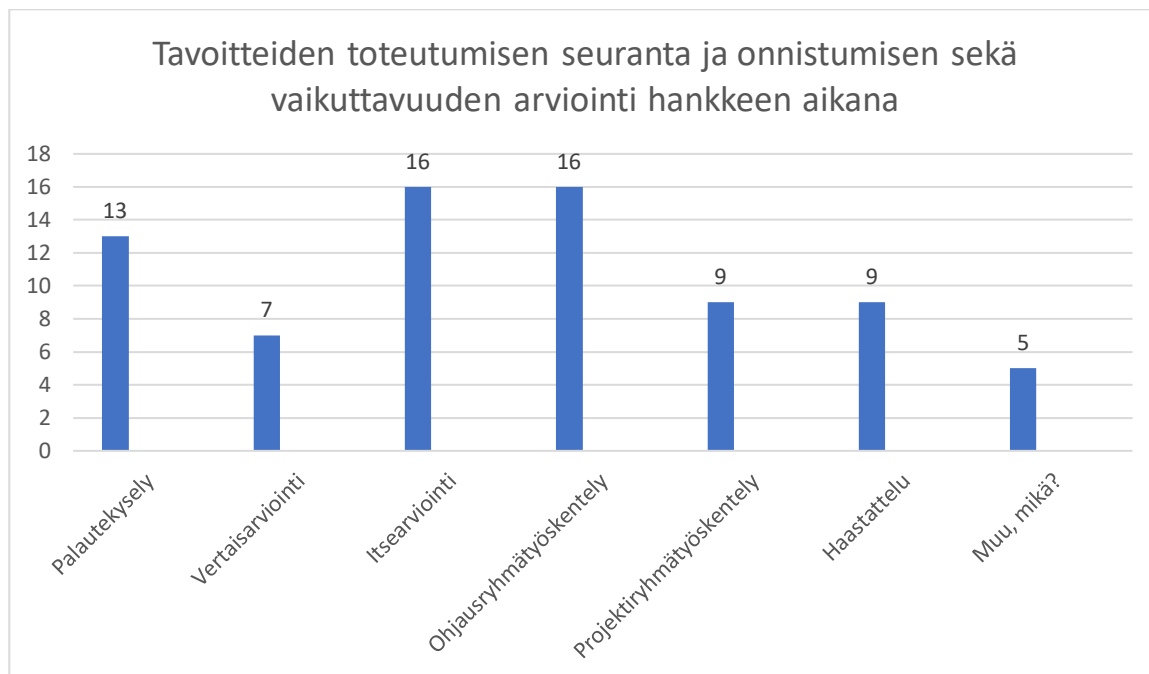

- Tulevien opiskelijoiden etsivää toimintaa, kontaktien luominen verkostoihin ja verkostojen solmimista yhteistyöhön, yhteisiä, erilaisia työryhmiä/hanketiimi kokoontuneet kehittämään, ideoimaan ja kokeilemaan. Mentorimallin rakentamista ja kokeilua. Ryhmämuotoisen tuen suunnittelu ja toteutus joulukuussa 2019.

Hyvien käytäntöjen kokoaminen ja levittäminen

Hyvien käytäntöjen kokoamiseksi, arvioimiseksi ja levittämiseksi kyselyyn vastanneista hankkeista 6 (33 %) ilmoitti kuvanneensa hankkeen SAKU ry:n ylläpitämään Arjen arkki –menetelmäpankkiin. Vastanneista hankkeista 22 prosenttia ilmoitti kuvanneensa hankkeen tuotoksia menetelmäpankkiin. Lähes kaikki (94 %) vastanneista ilmoittivat olevansa valmiita esittelemään hankkeen tuloksia ja tuotoksia seminaareissa, työpajoissa ja muissa tilaisuuksissa.

Hankkeiden tavoitteiden toteutumista seurantaan tarkasti ja vaikuttavuutta arvioidaan. Tasaisesti hyödynnetään palautekyselyitä, itsearviointia sekä ohjausryhmätyöskentelyä hankkeen seurannassa. Toiseksi eniten näyttäytyvät projektiryhmätyöskentelyn, haastattelun ja vertaisarvioinnin hyödyntäminen. Kaksi hanketta on toteuttanut selvitystyön ja yksi hanke on kirjoittanut pilotoijilla olevan raportointilomakkeet. Yhdessä hankkeessa on hyvinvointiin liittyvistä kyselyistä rakennettu mittareita hankkeen arviointiin. Yhdestä hankkeesta tehdään ylemmän amk-tutkinnon opinnäytetyö, aiheena nuoren osallisuuden vahvistaminen kehittämistoiminnassa.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

saku

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

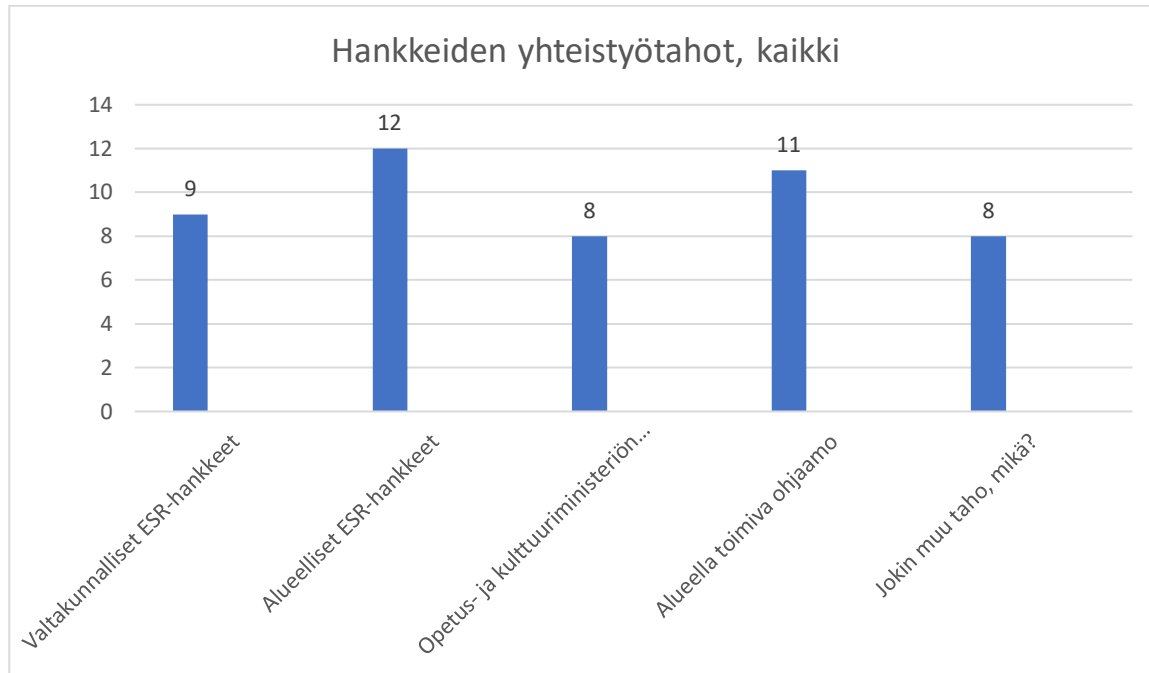

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Hankkeet tekevät yhteistyötä monipuolisesti eri toimijoiden kanssa. Muina yhteistyötahoina mainitaan alueelliset työpajat, yhdistykset, alueen ammatilliset oppilaitokset ja korkeakoulut, yritykset, säätöt, alueelliset verkostot, sosiaali- ja terveystieteiden avustuskeskus STEAn hallinnoimat hankkeet, alueellinen työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP), alueelliset Vamokset ja paikalliset TE-toimistot.

Verkon hankkeiden tuloksista, hyvistä käytännöistä ja kehitetyistä toimintamalleista löytyy lisätietoa Zoomi – sujuvien siirtymien kansallinen koordinaatiohankkeen aikana kootusta Sujuvat siirtymät - loppuraportista 2019:

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/196468_paivitetty_sujuvat_siirtymat_loppuraportti.pdf

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

sakur

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

